

Fördjupad dialog Apotek 2025-11-11

Agenda 11/11

- Inledning
- Status NLL
- Anslutning och driftsättning
- Patientinformation NLL
- NLL- EHDS - SOU
- Statistik
- Simplifier - paketering
- Information - NLL
  - Pågående och fortsatta aktiviteter - status
  - Info övrigt

Deltagare

System/Systemleverantör

Extenda Retail

Canella

LS Retail

Receptum

CGI

Apotea

Apoteksaktörer

Apoteket AB

DOZ Apotek

Kronans Apotek

Apotek Hjärtat

Apothem

Meds

Apotekstjänst

Svensk Dos

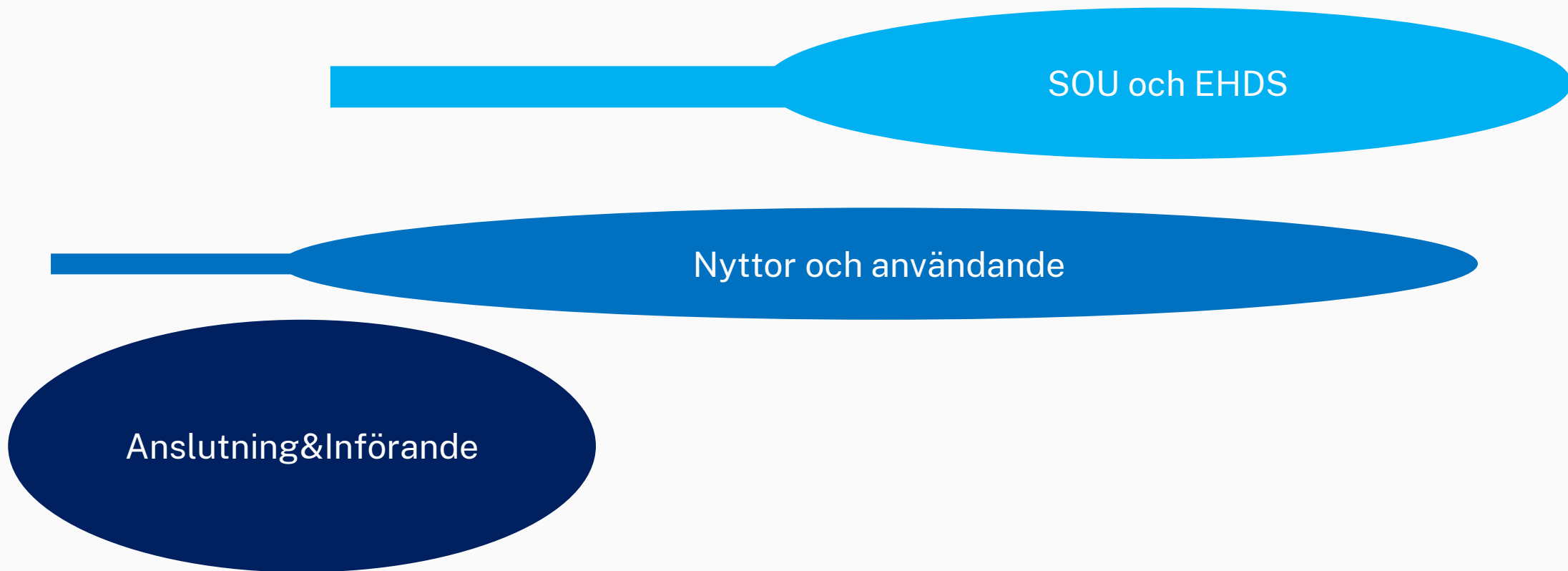
Apoteksföreningen

Deltagare EHM

Namning	Roll i detta forum
Staffan Olsson	Projektledare tekniskt stöd (sammankallande)
Niklas Dahlbäck	Projektledare säkerhetslösning
Maria Reidmar Wettermark	Sakkunnig, krav/verksamhet
Anette Guy-James	Sakkunnig, krav/verksamhet
Mattias Andersson	Sakkunnig krav/verksamhet
Henrik Almquist	Kundansvarig
Sara Svärd	Tf enhetschef
Lina Johansson	Produktansvarig
Åsa Wallin	Projektledare
Pia Venäläinen	Projektledare Implementeringsstöd
Kjell Johansson	PL anslutning apotek
Rebekka Persson	Analys&statistik
Ola Andersson	Utvecklare Teamcoach

Höstens planering fördjupad dialog

Samverkan NLL

1/12
2025

2029

Samarbete&Samverkan

Höstens möten

Fyra möten inplanerade för hösten

- *29 augusti kl: 9-10.30*
- *3 oktober kl: 9-10.30*
- 11 november kl: 9-10.30
- 16 december kl: 9-10.30

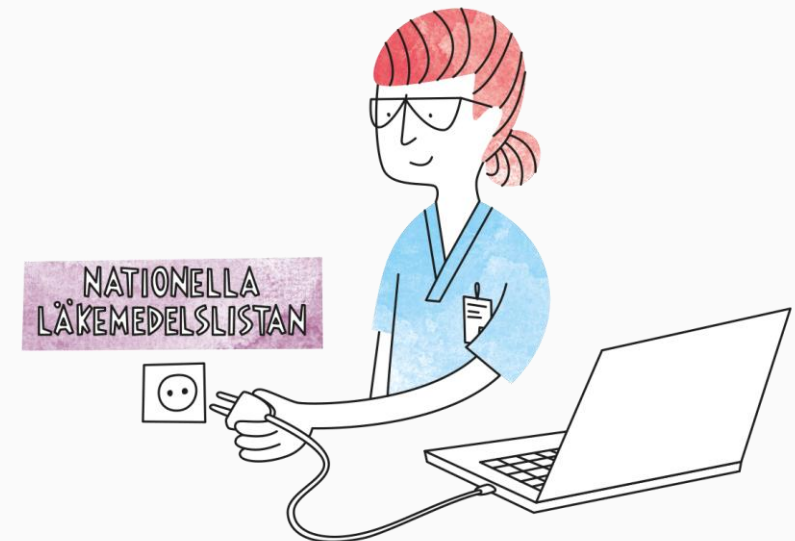
Ny grafisk profil

E-hälsomyndigheten får ny logotyp och grafisk profil • E-hälsomyndigheten

Status NLL

Status NLL

- Följ anslutningen till Nationella läkemedelslistan • E-hälsomyndigheten
- Ytterligare system är nu godkända för anslutning till NLL och flera är i slutfasen av godkännandeprocessen - System godkända för anslutning - Handbok för vård- och apotekstjänster

Promemorian beslutad i riksdagen 2025-10-22

- Anslutningen till den nationella läkemedelslistan ska vara effektiv och patientsäker (SoU5)
- För att göra anslutningen patientsäker föreslår regeringen att skyldigheten att lämna vissa uppgifter till den nationella läkemedelslistan ska skjutas upp från den 1 december 2025 till den 1 september 2028. Förslaget gäller endast uppgifter om ordinationsorsak och uppgifter om senaste datum för när läkemedelsbehandlingen ska följas upp eller avslutas.
- Lagändringarna börjar gälla den 1 december 2025 och den 1 september 2028.
- **Tidigare presenterad kravbild för 1/12-2025 och 1/9-2028 gäller**

Driftsättning och anslutning

Status Driftsättning & Anslutning – återkoppling?

Erfarenheter från driftsättningar

- Bra samarbete inför och under driftsättningstillfället
- E-hälsomyndigheten stöttar aktivt
- Avvikelser – få buggar
  - Information om kända fel och kommande förändringar
- Kontaktvägar
  - Identifierar behov av att uppdatera kontaktvägar mellan EHM, organisationer och systemleverantörer - vid driftstörningar och releaser
  - Kontaktvägar mot apotek - kompletteringar

Loggning

I samband med att apoteksaktörer har anslutit till myndighetens versionspaket v.21 har vi fått frågor avseende krav på loggning. Primärt rörande payloaden i anrop.

Förtydligande avseende krav på loggning.

- E-hälsomyndigheten har inte krav på att anslutande system skall logga den så kallade Payloaden i samband med nyttjande av myndighetens tjänster.
- Kraven på spårbarhet kommer att ses över och förtydligas i en kommande version av Handbok för Vård och Apoteksaktörer.
- Anslutande aktör bör dock utvärdera om denna har ett eget behov av att under en kortare tid logga också denna payload, då utifrån eget felsökningsbehov.

Servicefönster i EXT-miljöer sommar/höst 2025

Installationer/ Instans	Datum	Nedtid X1/DB1	Nedtid X2/DB2	Kommentar
21.14 PRE-Release	2025-06-26	N/A	6-8 timmar	Längre nertid pga. omfattande tekniklyft
21.14 Förtida	2025-08-28	N/A	0-6-timmar	Om inga större förändringar skett mellan PRE och Förtida så är nedtiden 0 timmar för X2/DB2
21.14 PROD-LIK	2025-09-17	ca: 6-8 timmar	0-6 timmar	Om inga större förändringar skett mellan Förtida och PROD-LIK så är nedtiden 0 timmar för X2/DB2
21.15 PRE-Release	2025-10-01	N/A	6-8 timmar	Längre nertid pga. omfattande tekniklyft
21.15 Förtida	2025-10-29	N/A	0-6 timmar	Om inga större förändringar skett mellan PRE och Förtida så är nedtiden 0 timmar för X2/DB2
21.15 PROD-LIK	2025-11-19	ca: 6-8 timmar	0-6 timmar	Om inga större förändringar skett mellan Förtida och PROD-LIK så är nedtiden 0 timmar för X2/DB2

Kommer läggas ut i kalendern för hösten 2025

Release 21.15

Datum för produktionssättning	Releasenamn	Installation av PRE-release i DB2 EXT5-10,12 Preliminära datum	Publicering av releasedokumentation och uppdatering av DB2 EXT5-12	Installation i DB1 EXT5-12 Preliminära datum	Kommentar
2025-11-12--13	21.15	2025-09-29	2025-10-29	2025-11-19	Nedtidsrelease

Releaseinformation publicerad: [Release 21.15 - Handbok för vård- och apotekstjänster](#)

Information inför och under release

- Information i samband med release
- Skickar ut information enligt sändlista – mail och SMS
  - 3, 2, 1 vecka innan release
  - Dagen innan release
  - När servicefönstret startar
  - När trafik åter släpps på
- Information på vår driftinfo sida – trafikljus - [Driftstatus](#) • [E-hälsomyndigheten](#)

Uppdatera kontaktvägar vård

- Vid Incidenter och driftstörningar
  - Hur får man kontakt under kontortid?
  - Hur får man kontakt på icke kontorstid?
- Information som EHM skickar ut i samband med driftstörningar
  - SMS
  - Epost
- Information som EHM skickar ut inför och under releaser
  - SMS
  - Epost
- För apotek har vi upparbetade kontaktvägar – behov av kompletteringar?

Kontaktvägar E-hälsomyndigheten

Aktör	Kontakt Kontorstid	Övrig tid	Övrig info
E-hälsomyndigheten Man kan nå Ehälsomyndighetens servicedesk dygnet runt per telefon. Under kontorstid (8-17) via mail och telefon. Under icke kontortid endast via telefon.	Telefon servicedesk 077-1181877 Telefon: Operativ IM 010 458 63 00 (Dagtid) - Med detta nummer kommer man till den som är Incident Manager dagtid - används då man har ett pågående ärende	Telefon: Servicedesk 077 118 18 77 knappval – efter kl: 17.00 kommer man till Incident Manager som har beredskap	Driftstatus Trafikljus på Ehälsomyndighetens hemsida. Här ser man aktuell driftstatus för E-hälsomyndighetens tjänster.
	Lägga ett serviceärende:		Driftstatus • E-hälsomyndigheten
	Rapportera ett problem eller beställ testdata • E-hälsomyndigheten		
	Mail kontakt: servicedesk@ehalsomyndigheten.se		

Information till invånare/Patient - NLL

Status

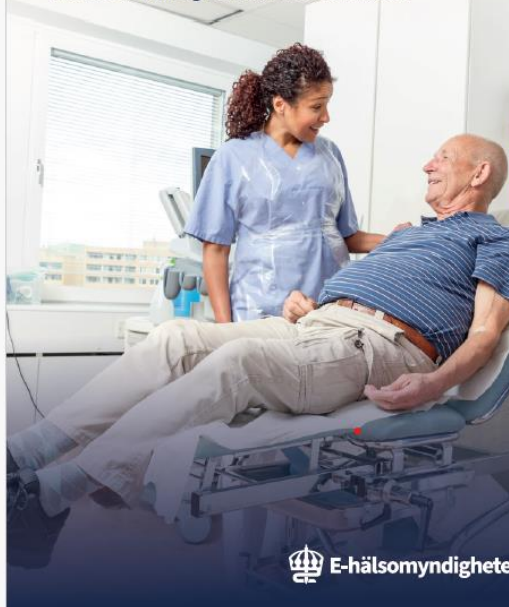
- Två arbetsgruppsmöten
- Webbttext
- Folder
- Kort version för skärmar på väntrum och apotek

- Invånarmedverkan v 46

Publicering v 48 (senast 26 november)

Förslag folder

Nationella läkemedelslistan höjer patientsäkerheten

Information till dig som använder läkemedel

 E-hälsomyndigheten

Vad är Nationella läkemedelslistan?

Om du får ett läkemedel utskrivet på recept sparas det i registret Nationella läkemedelslistan. När du senare hämtar ut läkemedlet på ett apotek i Sverige får apotekspersonalen tillgång till informationen och uttaget registreras i registret. Personalen kan även skriva ut en lista med dina recept.

Du själv och vård- och apotekspersonalen har tillgång till samma information om dina förskrivna och uthämtade läkemedel. Du ser informationen i tjänsten Läkemedelskollen, som du når via 1177.se eller E-hälsomyndighetens webbplats, samt i apotekens e-handel.

För att underlätta vid frågor om din läkemedelsanvändning kan du be din läkare eller annan vårdpersonal att titta i Nationella läkemedelslistan.

Så hanteras din information

Vårdpersonal får bara titta på dina recept med ditt samtycke. Undantag kan vara om du saknar förmåga att ge ditt samtycke och personalen behöver information om din läkemedelsanvändning för att kunna ge dig god och säker vård.

Du har rätt och möjlighet att dölja recept för vården. Tänk på att det kan finnas risker med att dölja läkemedel eftersom du då kan få läkemedel som inte passar med de läkemedel du har dolt.

När du hämtar ut läkemedel på apotek kan apotekspersonalen se alla dina recept. Ibland behöver personalen få fördjupad information om varför du ska använda läkemedlet, då ber de om ditt samtycke.

Läkemedelsbehandlingar som inte finns på recept

När du besöker vården kan du få läkemedel direkt av vårdpersonalen utan att du behöver hämta ut läkemedlet på apoteket. Information om sådana behandlingar finns inte i Läkemedelskollen eller i apotekens e-tjänster.

Läkemedel som du köper receptfritt finns inte heller registrerade.

Var kan du vända dig?

Var uppmärksam på om du har fått instruktioner från vården om till exempel ändringar i doseringen eller tillfälligt uppehåll för läkemedel som inte visas i dina recept. Följ de instruktioner som du har fått från vården.

Kontakta din vårdmottagning som ansvarar för uppföljning av din läkemedelsbehandling om du är osäker eller om något inte stämmer.

Du får veta om att någon har sett din information

I Läkemedelskollen kan du se information om när, varför, i vilken yrkesroll och varifrån någon har sett informationen om dina recept och uttag.

NLL – EHDS - SOU

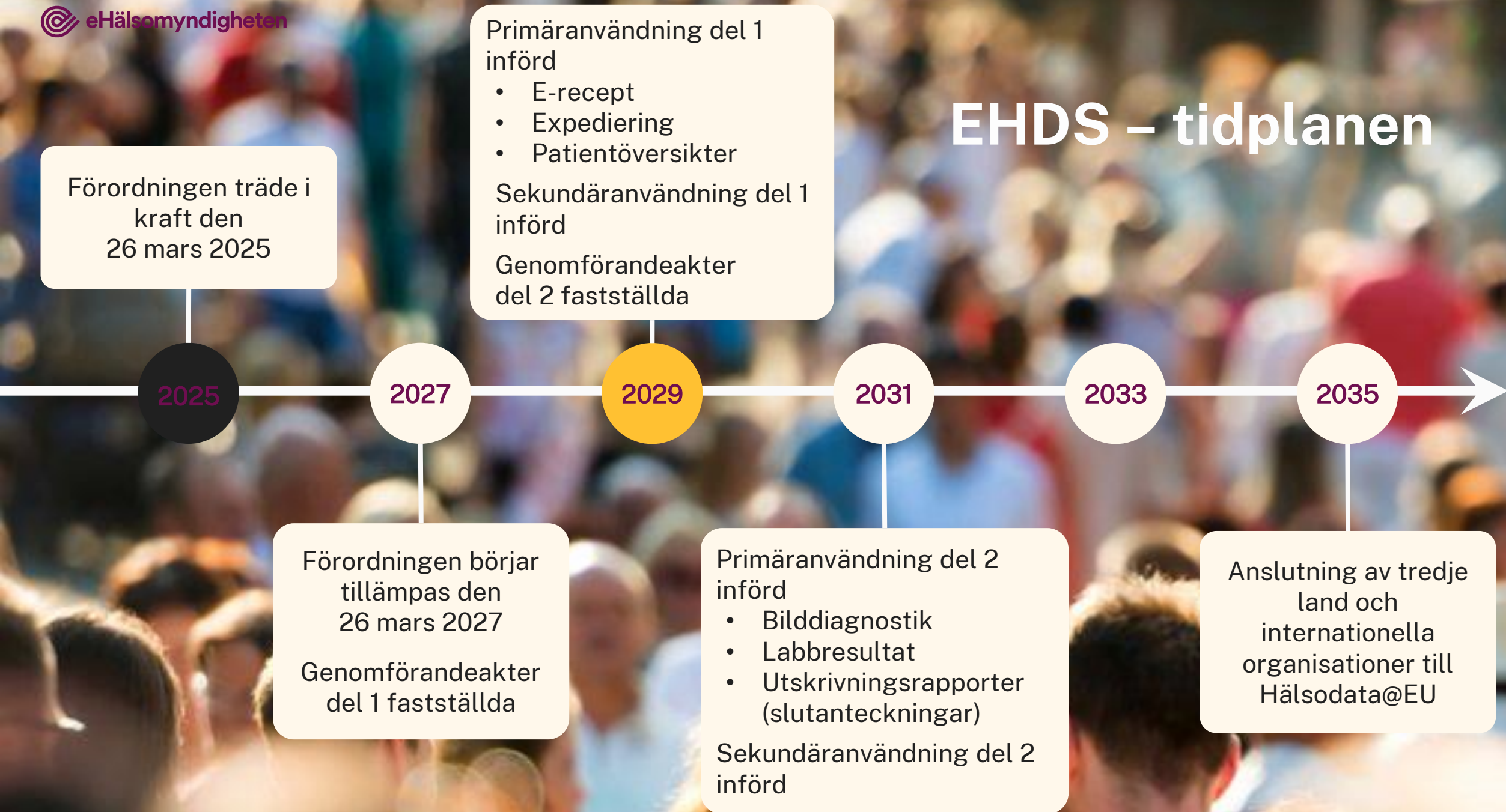
Nationella digitala infrastrukturen (NDI)

[Uppdrag till E-hälsomyndigheten att stödja vårdgivare och systemleverantörer i samband med anslutningen till den nationella digitala infrastrukturen - Regeringen.se](#)

Länk till frukostseminarium:

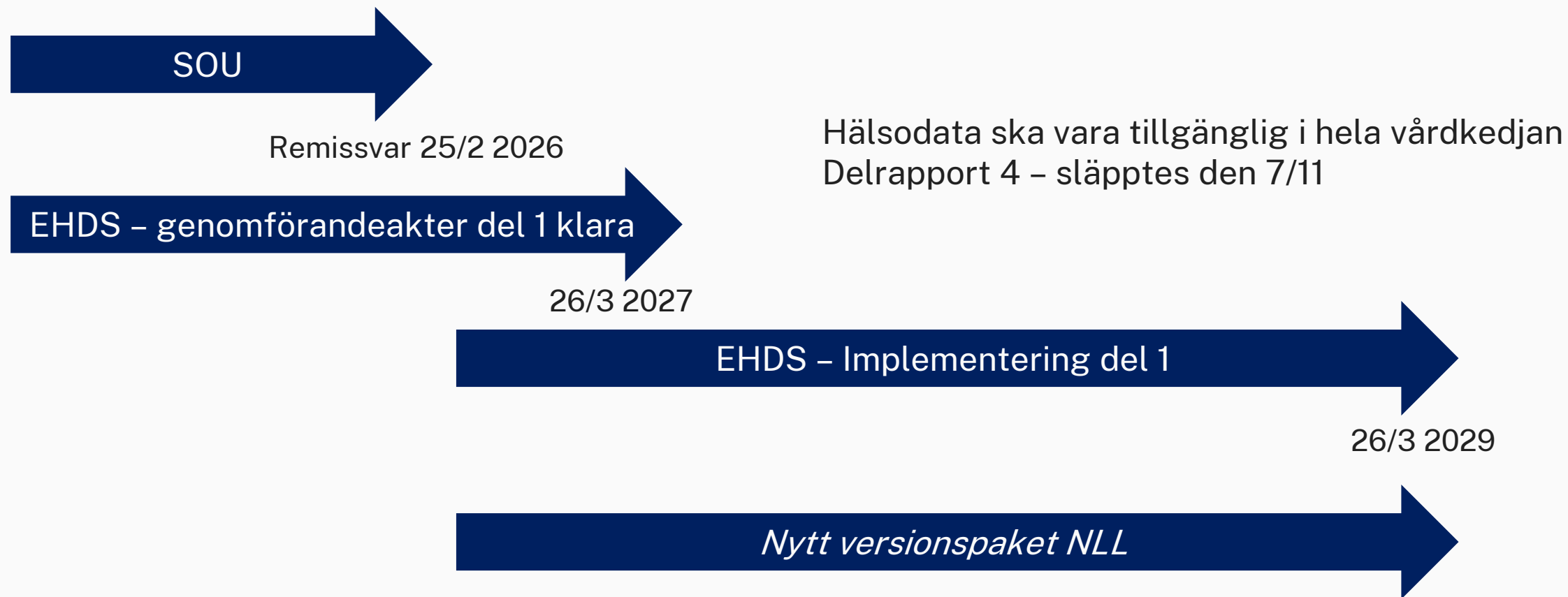
[EU ställer nya krav på hälsodata – är du och dina system redo? | E-hälsomyndigheten](#)

EHDS – tidplanen

Utvecklingsportal - NDI

Initiativ som påverkar NLL framåt

Statistik - NLL

Statistik om förskrivning och försäljning av läkemedel

REBEKKA PERSSON, STATISTIKER

E-hälsomyndigheten

Innehåll

- E-hälsomyndighetens statistikuppdrag
- Ändamål för statistiken
- Analys och utvärdering av NLL
- Planerade aktiviteter för statistik och analys NLL

Lag om Nationell
läkemedelslista: kapitel 3
och 6 tillhandahålla
uppgifter om förskrivning

*Instruktion: 2 § 6. tillhandahålla ett
system för analys av
läkemedelsstatistik*

*Instruktion: 2 § 5. kvalitetssäkra,
förvalta, framställa och tillhandahålla
nationell läkemedelsstatistik*

**E-hälsomyndighetens statistikuppdrag
enligt instruktion och lag**

Statistikens ändamål

- Statistik och uppföljning
- Forskning och innovation
- Tillsyn
- Beredskap

Vädjan till patienterna: "Sluta hamstra mediciner" Foto: TT

Brist på läkemedel hotar patientsäkerheten

UPPDATERAD 9 FEBRUARI 2023 PUBLICERAD 9 FEBRUARI 2023

Regeringskansliet

Sök på regeringen.se

Sveriges regering Regeringens politik i Sverige & EU Dokument & publikationer Så s

Life science

Nationell strategi för life science

I den nationella life science-strategin finns 30 målsättningar inom åtta prioriterade områden som bedöms vara särskilt angelägna

Apoteksforening
BRANSCHRAPPOR 2021

E-hälsomyndighetens statistik viktig pusselbit för trygg läkemedelsförsörjning

Läkemedelsförsörjningen till apoteken var tillräckligt robust för att klara krisen under pandemin förra året – det visar Sveriges Apoteksforenings bransch- och årsrapport. E-hälsomyndigheten har en nyckelroll i sammanhanget då vi bidrar med statistik.

Läkemedelsverket tar allt oftare beslut om stängning av apotek

Det är ovanligt att Läkemedelsverket fattar beslut om stängning efter inspektion av apotek. Men något tycks ha hänt sedan det första beslutet togs 2016. Nu har det inträffat två gånger bara i år.

Områden för analys NLL

- Patientsäkerhet
- Interoperabilitet och användning
- Förskrivar- och patientbeteenden
- Folkhälsa: narkotika och antibiotika

Aktiviteter statistik och analys NLL

Vt -25

- Skapa förutsättningar för analys: upprätta register i databas för analys och statistik från NLL
- Samla in och sammanställa behov av data från verksamhet, forskare och regioner

Ht -25

- Metadata för NLL (i samarbete med SENASH-projektet)
- Analysera: implementering, användning, patientsäkerhet, folkhälsa med fokus narkotika och antibiotika

Vt -26

- Publicera analyser
- Tillgängliggöra data: Publicera data från NLL i Concise och som öppna data

Frågeställningar för analys

PATIENTSÄKERHET

- Rätt preparat till rätt patient? Diagnoskod, förskrivningsorsak
- Vilka recept hämtas ut och vilka gör det inte?
- Görs läkemedelsgenomgångar oftare med NLL?
- Fler varningar om ju fler förskrivare involverade?

INTEROPERABILITET OCH ANVÄNDNING

- Hur ser användningen ut i regionerna? Inloggningar per yrkesgrupp etc
- Hur påverkar journalsystemet tydligheten för förskrivarna?
- Vilka mönster ser vi i samtyckeshanteringen?
- Hur förändras andel förskrivningar per receptstatus efter anslutning till NLL?

FÖRSKRIVAR OCH PATIENTBETEENDE

- rekommendationer för behandling? Tid mellan förskrivning och uttag
- Vilka befolkningsmönster ser vi i uthämtning och förskrivning?
- Makuleras gamla recept?
Dubbletthantering

FOLKHÄLSA

- Antal recept per patient som står på narkotikaklassade substanser?
- Uthämtningsmönster för antibiotika?

Kontakt Statistik och analys

Kontakta gärna
rebekka.persson@ehalsomyndigheten.se
för frågor om analys och utvärdering av NLL

Statistikenheten
bestallastatistik@ehalsomyndigheten.se
för beställning av statistik och dialog om
Concise/INSIKT, mikrodata mm.

E-hälsomyndigheten

Tack!

E-hälsomyndigheten

Simplifier - förbättringar

E-hälsomyndigheten
Swedish eHealth Agency

Paketering av FHIR NLL

2025-11-07

Introduktion

- Vad har vi idag?
- Vad är ett FHIR-paket?
- Krav för att kunna använda ett FHIR-paket?
  - Stöd för NPM (node package manager)

Introduktion

- Vad har vi idag?
- Vad är ett FHIR-paket?
- Krav för att kunna använda ett FHIR-paket?
- Installera FHIR-paket
  - [se.electronichealth.fhir.nll.r4.1.0.2-alpha - SIMPLIFIER.NET](https://se.electronichealth.fhir.nll.r4.1.0.2-alpha-simplifier.net)

Fördelar

- Tydlig versionshantering
- Standardiserade datamodeller
- Möjlighet att validera mot FHIR NLL profiler
- Stöd för JSON och XML
- Underlättar tester
- Koder
- Underlättar distribution

Nästa steg

- Färdigställa paketet och publicera skarp release.
- Tillhandahålla dokumentation för FHIR NLL paket
- Om det finns ett behov, se över hur vi skulle kunna inkludera själva implementationsguiden i paketet ([Swedish National Medication List Release 21.15 - SIMPLIFIER.NET](#))
- Feedback från er

Info NLL

Dosering

Ändring vid registrering av dospatient

(R.21.17 den 7 maj 2026)

Bakgrund

När en patient utan dossamtycke får ett läkemedel förskrivet via de gamla gränssnitten (via Nationellt e-receptformat, NEF) saknas ett angivet värde för attributet Vid behov i förskrivningen.

Nuvarande hantering under övergångsperioden

Om en patient senare registreras som dospatient (med dossamtycke) kompletteras de befintliga förskrivningarna när de saknar ett värde för Vid behov genom att värdet automatiskt sätts till True.

Kommande förändring

När samtliga aktörer som hanterar dospatienter har övergått till FHIR, kommer den automatiska kompletteringen av Vid behov med värdet True att tas bort. Under en period kan det därför finnas förskrivningar för dospatienter där Vid behov saknar värde. Borttag av regel R010 i TA 16 - Registrera dospatient.

([Kommande förändring F30](#))

Ändring vid registrering av dospatient, forts.

(R.21.17 den 7 maj 2026)

Rapportering till FOTA

När värdet för Vid behov saknas kommer försäljningssätt R att tillåtas för helförpackningar till dospatienter vid rapportering till FOTA.

Ändring i Handboken – TA 21

Förtydligat villkor för nedanstående attribut vid fritextdosering.

Attribut	KPAS	Tidigare formulering i villkor	Ny formulering i villkor
Vid behov	Obligatorisk att implementera	<i>Obligatorisk. Anges som true eller false. Ska inte automatiskt tas med i doseringsinstruktion eftersom motsvarande information sannolikt finns i fritextdoseringen.</i>	Obligatorisk. Anges som true eller false. Om angivet som true ska informationen framgå i doseringsinstruktionen.
Attribut som anger Maxdos per dygn	Valfri att implementera	<i>Valfri. Ska inte automatiskt tas med i doseringsinstruktion eftersom motsvarande information sannolikt finns i fritextdoseringen.</i>	Valfri. Om angivet ska informationen framgå i doseringsinstruktionen.
Längd doseringssteg, Längd doseringssteg min/max	Valfri att implementera	<i>Valfri. Ska inte automatiskt tas med i doseringsinstruktion eftersom motsvarande information sannolikt finns i fritextdoseringen.</i>	Valfri. Om angivet ska informationen framgå i doseringsinstruktionen.

Vi kommer att utreda om doseringsanvisningsgeneratorn (TA 55) bör tillse att denna information automatiskt kommer in i doseringsinstruktion.

Releaser

Information om kända fel och förändringar

- Prenumerera på information om kända fel och förändringar
- [Information om kända fel och förändringar, versionspaket 21 - Handbok för vård- och apotekstjänster](#)

Releaseplaner 2026

E-hälsomyndigheten
Swedish eHealth Agency

Datum för produktionssättning	Releasenamn	Installation av PRE-release i DB2 EXT5-10,12 Preliminära datum	Publicering av releasedokumentation och uppdatering av DB2 EXT5-12	Installation i DB1 EXT5-12 Preliminära datum	Kommentar
2026-02-18	21.16	2026-01-12	2026-02-04	2026-02-25	Servicefönster kl 6.00-8.00
2026-05-06	21.17	2026-03-23	2026-04-22	2026-05-20	Nedtidsrelease
2026-09-09	21.18	2026-06-15	2026-08-20	2026-09-17	Servicefönster kl 6.00-8.00
2026-11-11	21.19	2026-09-28	2026-10-29	2026-11-19	Nedtidsrelease

Planerad utveckling release 21.15 – 13 november 2025

E-hälsomyndigheten
Swedish eHealth Agency

- Arbete med teknisk lyft
- Allmänna buggrättningar
- PoC avseende paketering av NLL Simplifier
- Denna perioden är det stort fokus på anslutningar till NLL

Planerad utveckling release 21.16 – 18 februari 2026

- Arbete med teknisk lyft
- Försegling av egen åtkomst
- Allmänna buggrättningar

Planerad utveckling release 21.17 – 7 maj 2026

- Arbete med tekniskt lyft
- Anpassning mot ny grafisk profil
- Påbörja identifiera förändringar för nytt versionspaket
- Analys hur NLL ska fungera kring Spärrar och samtycken med EHDS?
- Ändring vid registrering av dospatient

Handbok versionspaket 17.1

Handboken för versionspaket 17.1 har nu flyttats till motsvarande yta som används för handboken versionspaket 21. Innehållet är oförändrat men strukturen ser något annorlunda ut.

I samband med flytten så har handboken fått en ny länk [Välkommen till E-hälsomyndighetens handbok för versionspaket 17.1 - Handbok för versionspaket 17.1](#)

The screenshot shows a web interface for the handbook. At the top, there is a purple header bar with the text "Handbok för versionspaket 17.1". Below this, the page is divided into two main sections. On the left, there is a navigation menu with the following items: "Hem", "NMI - E-hälsomyndighetens produkter", "Utveckla mot E-hälsomyndighetens tjänster", "Handbok för vårdaktörer", "Handbok för apoteksaktörer", and "Releaseinformation". On the right, the main content area displays the text "Handbok för versionspaket 17.1" at the top, followed by a large heading: "Välkommen till E-hälsomyndighetens handbok för versionspaket 17.1".

Tack för din medverkan!